

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare de către condamnatul *Cara Avenir Xxxxx*, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 mai 2022,

CONSTATĂ:

1. Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 01 octombrie 2021, a fost respins demersul Instituției Penitenciarului nr. 1 - Taraclia privind liberarea condiționată înainte de termen a condamnatului Cara Avenir, în temeiul art. 91 Cod penal, ca neîntemeiată.

2. Încheierea primei instanțe a fost atacată cu recursuri de către:

- *Administrația Penitenciarului nr. 1 - Taraclia*, prin care a solicitat casarea încheierii nominalizate și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a demersului Penitenciarului nr. 1 - Taraclia privind eliberarea condiționată înainte de termen a condamnatului Cara Avenir în baza art. 91 Cod penal.

În motivarea cererii de recurs, s-a menționat faptul că, condamnatul Cara Avenir a realizat programul individual de executare a pedepsei, a executat termenul pentru aplicarea prevederilor art. 91 Cod penal, nu are sancțiuni disciplinare, dispune de 4 stimulări, așa dar condamnatul întrunește toate condițiile prevăzute la art. 91 Cod penal.

Membrii comisiei Penitenciarului, analizând situația reală a condamnatului Cara Avenir, a ajuns la concluzia, că scopul pedepsei penale a fost atins pe deplin. Condamnatul prin comportamentul său pozitiv, prin atitudinea conștiincioasă față de obligațiunile sale de condamnat, prin atârnarea responsabilă față de muncă și activitățile educative, a demonstrat că a pășit pe calea corijării. Corectarea condamnatului Cara Avenir în continuare este posibilă în afara penitenciarului, or deținerea în continuare în condițiile închisorii poate duce la consecințe contrare scopului urmărit, la complicarea procesului de resocializare și ridicarea nivelului de influențare a subculturii criminale asupra personalității lui.

Modificările Codului Penal, introduse prin Legea nr. 163 din 20.07.2017, au avut drept scop umanizarea legii penale și reducerea perioadei deținerii persoanelor condamnate în instituțiile penitenciare. Dacă scopul pedepsei penale poate fi atins în afara penitenciarului, aplicarea pedepsei alternative este preferabilă.

- *Condamnatul Cara Avenir*, prin care a solicitat aplicarea prevederilor art. 91 Cod penal, liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, invocând că instanța de fond nejustificat a reținut că condamnatul nu s-a adresat cu o cerere în adresa instituției penitenciarului în vederea executării lucrărilor.

Soluția instanței a considerat-o neîntemeiată, deoarece instanța de fond nu a ținut cont de concluziile comisiei penitenciarului care a formulat demersul, dat fiind că întrunește toate condițiile necesare de a fi liberat condiționat de pedeapsă înainte de termen.

- *Avocatul Delijan Victor în interesele condamnatului*, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii nominalizate, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri de admitere a demersului Penitenciarului nr. 1 - Taraclia privind aplicabilitatea prevederilor art. 91 Cod penal în privința condamnatului Cara Avenir.

În motivarea recursului a indicat că Cara Avenir întrunește toate condițiile prevăzute de legiuitor la art. 91 Cod penal, a executat programele necesare, nu dispune de sancțiuni, a fost stimulat de 4 ori, astfel, ultimul a conștientizat acțiunile pentru care a fost condamnat, pagubă la caz nu este.

A menționat că Cara Avenir are familie la întreținere, copil minor, circumstanțe ce prezintă pentru condamnat sensul vieții și-l motivează să respecte condițiile executării pedepsei.

Instanța de fond nu a argumentat de ce nu acceptă concluziile comisiei penitenciarului, or, anume administrația penitenciarului real vede cum condamnatul execută pedeapsa, mai mult demersul privind aplicarea prevederilor art. 91 Cod penal în privința condamnatului Cara Avenir a fost formulat în rezultatul unei analize profunde a materialelor existente potrivit cărora condamnatul a fost caracterizat pozitiv.

Toate datele prezentate reflectă faptul că condamnatul a pășit pe calea corijării, și respectiv nu este rațională executarea în continuare a pedepsei în penitenciar și în privința acestuia poate fi aplicată liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 mai 2022, au fost respinse ca nefondate recursurile declarate.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a menționat că, soluția instanței de fond privind respingerea demersului administrației Penitenciarului nr. 1 Taraclia privind liberarea condiționată înainte de termen de pedeapsa închisorii în temeiul art. 91 Cod penal a condamnatului Cara Avenir, este justificată pe deplin, așa cum instanța de judecată a stabilit că probele existente nu sunt suficiente și nu indică cert și fără echivoc că corectarea și corijarea condamnatului este posibilă fără executarea în continuare a pedepsei sub formă de închisoare.

Cara Avenir a fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor de omor intenționat și furt, astfel analizând circumstanțele expuse, gravitatea faptelor pentru care a fost condamnată persoana, raportată la perioada pedepsei executate, real de - 9 ani, 3 luni și 15 zile închisoare din pedeapsa stabilită de 12 ani închisoare, instanța de fond justificat a respins demersul administrației penitenciarului ca fiind neîntemeiat, cel puțin la etapa actuală.

Totodată, instanța de fond just a reținut că condamnatul Cara Avenir nu este încadrat la munci neremunerate în conformitate cu prevederile art. 234 alin. (3) Cod de Executare care este obligatorie, nefiind întocmit și prezentat graficul zilelor de muncă neremunerată pentru a confirma acest fapt, în afară de 47 ore, în luna februarie 2020 și luna iunie 2020.

Dat fiind că condamnatul este obligat să execute munci neremunerate, care sânt lucrările de îngrijire și amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico-sanitare de deținere. La munca neremunerată condamnatul este, de regulă, antrenat în afara orelor de lucru, cel mult 2 ore pe zi, însă nu mai mult de 10 ore pe săptămână. La caz, nu se regăsesc probe în acest sens (tabelul de calcul în care să fie indicate ziua, luna și anul, orele de muncă efectuate), aceste circumstanțe reflectă comportamentul ultimului, și nu poate fi apreciat că condamnatul a pășit pe calea corijării.

Instanța de apel a apreciat că în cazul dat, reintegrarea condamnatului Cara Avenir în societate nu este posibilă la moment, deoarece termenul real executat nu este proporțional în raport cu gravitatea faptelor comise, iar în aceste condiții se apreciază că liberarea condamnatului de pedeapsă înainte de termen nu va fi o măsură echitabilă în raport cu fapta comisă, consecințele infracțiunii și cu necesitatea corectării depline a condamnatului.

4. Decizia instanței de recurs este atacată cu recurs în anulare de către condamnatul Cara Avenir, care solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința sa să fie aplicate prevederile art. 91 Cod penal, invocând argumente indentice celor indicate în cererea de recurs ordinar.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu dispozițiile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise **doar la judecarea cauzei**, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârile atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, Colegiul penal remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 mai 2022, adoptată în ordinea reglementată de art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a), 417-418 Cod de procedură penală, art. 91 Cod penal, prin care au fost examinate recursurile ordinare declarate împotriva încheierii primei instanțe, prin care a fost respinsă solicitarea de aplicare a prevederilor art. 91 Cod penal față de condamnatul Cara Avenir, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 mai 2022, în cauza privind aplicarea prevederilor art. 91 Cod penal în privința condamnatului Cara Avenir, este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

În consecință, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal decide în privința inadmisibilității recursului înaintat, din motiv că nu îndeplinesc cerințele de formă și de conținut.

6. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1), art. 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul *Cara Avenir Xxxx*, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 mai 2022, în propria cauză penală, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **26 ianuarie 2023**.

Președinte:

Toma Nadejda

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana